

GORJE SRCA

VJERSKI LIST

GOD. II.

ZAGREB, 7. PROSINCA 1947.

BROJ 20

»Potakni, Gospodine,
naša srca, da pripravu
putove Jednorodnomu
SINU TROJMU«

MOLITVA (iz Mise)
II. nedjelja Adventa

Bezgrješno Začće

Čime se Gospa uzdiže iznad svih ljudi? Uzdiže se ponajprije time, što je obdarena milošću posvetnom odmah u svojem postanku. Kad mi stupamo u svijet, još nismo nosioci milosti posvetne. Nadnaravni život nam je uskraćen zbog Adamova i Evina posrtaja. Treba obred, koji dijeli tu milost da se dignemo do reda, u kojem ćemo biti božanstveni. Potreban nam je obred, da uđe u nas Presveto Trojstvo. A Gospa je već u svom postanku nositeljica Božja.

Gospa se uzdiže iznad svih ljudi i time, što je odmah na početku primila kraljevsku puninu milosti Božje, dok mi tu milost primamo na krštenju u stalnoj mjeri prema naka-

nama, što ih Bog ima s našom dušom. Svci govore, da je Gospa u taj prvi čas primila više milosti nego svi svci zajedno.

Čime smo slični Gospi?

Slični smo joj time, što, iako nemamo istu mjeru milosti, ipak imamo takvu milost, koja je iste naravi kao i njezina milost. I mi smo diocni životi, što ga ima Otac, Sin i Duh sveti. Prema tome mi smo dužni, da budemo bezgrješni — immaculati. »Primi bijelu haljinu i ponesi je neokaljanu pred sud Gospodina našega.«...

(Raoul Plus: »Moja svaganja molitva.)

Životni cilj čovjekov

Neki je slikar htio jednom slikom prikazati svrhu našega života na zemlji. I naslikao je jednoga mladića, a pod njegovim nogama zemaljsku kuglu. Lijevo je rukom mladić pokazivao na tu kuglu i govorio: »Za tebe ništa«. Desnu je ruku podigao prema nebu, a kažiprstom upro u visine i govorio: »Za tebe jedinoga sve!« Za Boga sve. Je li imao pravo?!

Od davnine su mnogi mudraci i mislioci ovoga svijeta rješavali na različite načine svrhu našega života na zemlji kao što i svrhu cijeloga stvarnog i vidjiva svijeta. Njihova razna mišljenja o tomu zovu se mišljenja o svrsi ljudskog života i ovoga svijeta ili svjetovni nazori. Ti su

svjetovni nazori gotovo toliko brojni, koliko je ustalo takovih nepopustljivih i samosvjесnih mudraca koji su onda oko sebe brižno kupili i odgajali svoje pristae i učenike. Međutim nijedan od njih nije odgovorio niti uvjerljivo ni konačno na ova dva pitanja, t. j. koja je svrha ljudskoga života na zemlji i uopće cijeloga stvorenoga svijeta, tako da jedan drugoga ne bi pobijao i drugom nećem uvjeravao.

U glavnom se ti svjetovni nazori dudu svjetovni na one odgovore, koja su u misljama dala tri pogana Kineza. Misionar je naime držao kršćansku pouku i na početku zapitao slušaće, zašto su na svijetu. Zsiupila su tri maškara. Prvi je rekao: »Ja sam na svijetu, da jedem, pijem i uživam i da me onda za uvijek nestane«. Drugi je odgovorio: »Ja sam na svijetu, da se srdim, mučim i patim i da nikada svoje sreće ne postignem«. Treći je bio budista, koji vjeruje u seljenje duša, a on je bio gonik magaraca, pa reče: »Ja sam sada na svijetu zato, da moj magarac ide predamnom, a ja ga gonim. Postoje moje smrti, ja ću ući u magarca i onda ću ja ići pred njim i on će mene goniti. I tako iznova. Prave sreće i zadovoljstva na zemlji i onako nema«!

Baš radi tih raznih suprotnih i nedostanih nazora, uzdimalo su duše staroga svijeta, da dođe s neba na zemlju veliki učitelj, koji će svijetu pokazati pravi put, naučiti ga istinu i pribaviti mu onu domovinu, gdje će biti za uvijek potpuno zadovoljene sve težnje ljudske duše koje su neutažive na ovoj zemlji. A to može biti samo u beskrajnoj i vječnoj Pravdi, nepobitnoj Istini i neizmjenom Bogatstvu i sreći, t. j. u savršenom vječnom biću Božjem. Taj je Učitelj s neba došao i tako učio.

Stoga je imao pravo onaj slikar, koji je na svojoj slici čovjeku podložio zemlju, a podignutom rukom i prstom upro u nebo prema prijestolju Božjem.

Jednog dana reče Napoleon Mongeu: »Vidite, čno što me osobito uvjerava da je Krist bio više nego li čovjek, jest to što je on jedini naredio ljudima, da ga ljube i ljudi tu zapovijed držee.

APOSTOLI LJUBAVI I SLOBODE

sv. Ćiril i Metod

Sv. Pavao u svojoj slavnoj poslanici Korinćanima 1, gl. 13. govori o ljubavi, pa iznosi kao glavnu misao, da je kršćanin bez ljubavi kao mjed, koja ječi, a to znači, da kršćanin bez ljubavi ne posjeduje svoju vjeru u punini, nego samo formalno, darom Milosti, koja na njega ne djeluje, i koju on ne primjenjuje u djelo. Ispovijedanje Crkve, da smo svi sinovi jednoga Oca, izrazio je Isus u molitvi Oče naš. To je kasnije potvrdio i apostol Pavao, a Crkva je svojim učenjem to pokazala kroz stoljeća. Nebrojani svci, koji su svojim djelom za bližnjega potvrdili molitvu nebeskog Učitelja, nebrojne svctice, koje su uzorom svoga života i mučeničkom smrću zapečatile svoju odanost i vjernu službu Zaručniku do smrti, ne mogu se drukčije protumačiti, nego ljubavlju prema čovjeku. A gdje su druga djela milosrđa, gdje su, da spomenemo samo gubavce! Sve je to u skladu sa nesebičnim i djelotvornim ostvarenjem one moitve, da Milost, kraljevstvo Božje, siđe u srca svih ljudi, da svi budu jedno!

Takvi su bili i slavenski apostoli sv. Ćiril i Metod. Dvije su značajke u njihovom životu, koje moramo podvući. Prva je podjela njihova rada, druga je uspjeh, stoljetni uspjeh njihove kršćanske ljubavi među Slavenima.

Sv. Ćiril odlikuje se učenošću, dok je sv. Metod izvrstan organizator. Sv. Ćiril je mistički odan svome cilju, dok je sv. M. tod, prepun vjere. On je onaj koji okuplja učenike, širi pismenost i organizira otpor mahih, potlačenih protiv velikih. Tako on želi pobijediti noćne s prosvjetom, sa Ewangeljem. Želi sv. Metod moćne Nijemce uvjeriti, da su zabo-

ravili riječi iz poslanice sv. Pavla o kršćanskoj ljubavi. Diže svoj prosvjed, pa se ne boji ni tamnice, kao ni drugih vrsta prognostaja. I jedan i drugi osobiti su poštovao Presvete Djevice, koje je kult na Istoku uvijek bio naročito razvijen. Dosta će nas u to uvjeriti bezbrojne ikone, koji su majstorij-umjetnici izradili Njoj u počast.

Jedan i drugi slavenski prosvjetitelj istovremeno su apostoli opće kršćanske ljubavi. U toj ljubavi i u tom nastojanju oni su omogućili Slavenima, da pristupe u kolo drugih prosvjedenih naroda. Oba su sveca, oba su slavenska apostola pokazala najprije Slavenima potrebu duhovnog jedinstva, a onda ih upozorili na njihovu povezanost sa drugim narodima.

Nije samo slučajna povijesna činjenica, što je sv. Ćiril umro u Kijevu, a sv. Metod u jednoj slavenskoj zemlji. Tako je i njihova smrt zapečatila njihova nastojanja. Nije isto tako slučajno, da su sveti apostoli djelovali u vrijeme, kad se je spremao sudbonosni rascol između istočne i zapadne Crkve. Ovo su naglasili, ima tome sto godina, i ruski učenjaci. Činjenica je, da su slavenski apostoli u svom misionarskom žaru, kao i u svojoj ljubavi prema bližnjemu, nadmašili sve druge misionare. U njima, kao i u njihovom djelovanju, izražena je osobita kršćanska sinteza.

Širina i dubina kršćanske ljubavi, koja sve jednako obuhvata, našla je u sv. Braći najbolje apostole. Moći osposobiti slavenski jezik z. liturgijski jezik, moći udariti temelje svim slavenskim književnostima, moći položiti temelje posebnog slavenskoj prosvjeti, to nisu doista

mogli obični ljudi. Mogli su to sa uspjehom ostvariti sami oni, koji su imali u svojoj duši posebne darove Duha Svetoga.

Iz toga, što su omogućili Slavenima, da njihov jezik bude liturgijski jezik, uz latinski i grčki jezik, da stvore svoje vlastite književnosti, rodio se pojam slobode i narodne samostalnosti. Ostv-rili su najdalek-nije onaj stih iz psalma: »Hvalite Gospoda svi narodi i sva plemena! Kako bi Ga mogli svi narodi i sva plemena hvaliti, ako ne u svom jeziku, budući da je molitva uzdignuće srca i pameti Bogu.

S druge strane, kao rođeni Grci vidjeli su, koliko je važno biti ispunjen pravom kršćanskom ljubavlju, pa su zaneseni s njom mogli omogućiti sve one blagodati, koje smo spomenuli.

Stoljećea su posvjedočila ispravnost njihova učenja. Danas je staroslavenska književnost, predmet međunarodne znanosti. Neizravno ili izravno Hrvati duguju svetog Braći mnogo. Mi ne bismo nikad bili sačuvali svoje primorske obale, da nije bilo staroslavenske službe Božje. Kome to dugujemo, ako ne svetim apostolima prave kršćanske slobode i ljubavi.

MOLITVE ZA MIR I ZBLIŽENJE NARODA

»Mi moramo Blaženoj Gospi prinostiti naše molitve, naše žrtve i naše oduke, da mir pobijedi među narodima u svijetu«, tim je riječima glasoviti nadbiskup Théas otvorio hodočaće u Lurdu, na kojemu su sudjelovali pripadnici gotovo svih evropskih naroda. Msgr. Théas

bio je za vrijeme njemačke okupacije Francuske interniran i pokrenuo je još za vrijeme trajanja rata udruženje »Pax Cristu — Mir Kristov« u cilju, da u svijetu zavlada, što prije mir među narodima.

GORE SRCA

Molitva

»Svemoguću Bože, koji si stvorio čovjeka na svoju sliku i priliku i dao mu živu dušu da uzgodne Tvoje traži i vladati nad Tvojim stvorovima, nauči nas djela Tvojih ruku tako ispitivati, da podvrgnemo zemlju našoj uporabi i osnažimo svoj razum za Tvoju službu. Daj, da Tvoju svetlu riječ tako primimo da uzvjerujemo u Onoga čija Boga si Ti poslao, da nam donese znanost, spas i oprošćenje grijeha. Za sve to mi Te molimo u ime istoga Isusa Krista, Gospodara našega.

Tu je molitvu izrekao i zabilježio James Clerk Maxwell (citaj: Meksvel), engleski inženjer—fizicar svjetskoga glasa (umro je god. 1879. u Cambridge-u u Engleskoj). Sličnu pobožnost i odanost molitvi nalazimo kod mnogih najjačih predstavnika svjega grana znanosti.

Kada je polovinom prošloga stoljeća postavljena prva podmoraska brojavna žica između Evrope i Amerike, glasile su riječi prve brojajke na toj žici »Hvala Bogu!«

Povijest čovječjeg roda uti nas, da je čovjek imao uvijek religiju, a religijom je nerazdružljivo spojena molitva. U najstarijim spomenicima Egipta, Asirije i Babilonije imamo zabilježene razne molitve Božanstvu od kojih su neke vrlo lijepe. Kršćanima bi ih mogao moliti. Kao što religija, tako je i molitva redovita pojava razumne ljudske naravi. Jasno je, da nerazumna životinja niti znanje niti može Boga moliti. Molitva predpostavlja praktičnu spoznaju Božje moći, mudrosti i dobrote, po čemu nam Bog može i hoće pomoći. Gdje nema religije (vjere), ondje nestaje i molitva, ali i obratno: gdje se prestane moliti, ondje propada i religija i sve dobre posljedice koje su s njom združene.

Molitva, upravljena Bogu, ne poznaje čovjeka, kako to neki misle, već je to za razumna bića privilegij velika odlika, da se možemo na neki način zvezati s Bogom, svemogućim Gospodarom cijele vasione. Koliko je ljudi, koji se pred vječnim, silnim i svemogućim Bicom brže oholo i prezirno, a pred kukavnim ljudima zmaduazu puti i moljatkati!

Ma ljudi, koji imaju od molitve veoma krive pojmove. Molitva je pobožno uzdignuće srca i pameti k Bogu. Ne treba da bude uvijek izražena riječima, ona može biti čisto unutarnja, u pobožnom mišljenju i pobožnom namjeru. Dapače molitva izražena najljepšim riječima, ako nema temelja u unutarnjoj pobožnosti, nema vrijednosti, dapače može biti profanacije prave molitve, uvreda nanesena Bogu.

Molitva je—veliki neki pisac—danasje ljudske duše. Molitva nalikuje na lijevce, na stepenice, po kojima se diže čovjek iz ove zemaljske doline često maglene, hladne i bijedne u čišće svijetle sfere, gdje je u svem elementu, kao ptica u zraku i riba u vodi. Ondje se otkrjepi. U danima strahne oluje, na širokoj pučini ovog svijetla, molitva je za mnoge daska spasa. Mnogi, koji su zaboravili, molitvu, u teškim nevoljama sjete se molitve. Glavni predstavnik novodobnog pesimizma, Schopenhauer (Sopenhauer), kada je bio teško bolestan, uzdahnuo je: »Bože moji!«

Naša je kršćanska vjera, od Boga nam objavljena i stoga nepogrešiva, ona nas utiče i pokiče, dapače i traži od nas da molimo. Moliti znači biti povezan s Bogom vezom vjere, nade i ljubavi. »Moli i radi—radi i moli—to je prastara kršćanska lozinka.

Isus je do konca svijeta u smrtnoj borbi. Nije nam dopušteno, da bismo kroz to vrijeme spavali.

(Pascal)

Samo jednu žalost poznajam, a ta je, što nisam svetac.

(Leon Bloy)

Apokaliptički kutik

Spoznaja Boga

Ma takvih nauka i njihovih pristalica, koji priznaju opetnost samo onih predmeta i pojava, koje se mogu okom vidjeti, uhom čuti, jezikom okusiti, njuhom osjetiti i rukom opipati. Sve, što nadilazi osjetni svijet, one ničeju, ili barem u to sumnjaju. Tako je i s opstojnošću Božjom. Bog je duhovno i nadzemaljsko biće. Ne može se osjetilima zamijetiti. Zato poriču ili pak sumnjaju u Njegovu opetnost.

Takav je životni nazor sasvim bez temelja. Gluh ne čuje glasova, li zoga, što on ne čuje glasova, ne slijedi, da ih čuje nema. Slijepac ne vidi svijetla. Zar ima zato pravo reći, da svijetlo uopće ne postoji? Ni pošto! Zašto ne bi mogla postojati bića, koja nadilaze svu pet čulna, pa se nijednim ne mogu osjetiti? Duhovna su bića drugačije naravi, nego što su naša osjetila, pa je razumljivo, da se osjetilima ne mogu ni spoznati. Treba dakle poći drugim putem, da se uzgodne spoznati duhovni svijet, pa kod toga zaključujemo: Svaka pojava ima svoj uzrok. Bez dovoljna uzroka nigdje ne nastaje nikakav učinak. I citav je svemir jedan učinak, koji mora imati svoj uzrok. Taj je uzrok izvan svijeta, duhovne je naravi, a zovemo ga Bog.

Boga spoznajemo preko glasa svoje savjesti. Savjest je duhovna moć, koji općenite zakone primjenjuje na pojedine slučajevе. Opći je zakon: Nevina se čovjeka ne smije ubiti. Savjest kaže: Malo djetle je nevini čovjek. Dakle ga ne smijete ubiti. Općeniti je zakon:

LIČNOST PRIJATELJA AMERICKIH CRNACA

Msgr. Fulton J. Sheen najpoznatiji je svećenik u današnjoj Sjevernoj Americi. Ima oko pedeset godina. Vrlo je obrazovan. Utio je na poznatim sveučilištima u Evropi. Napiseo je oko dvadeset filozofskih i bogoslovnih djela. Poznati je i kao propovjednik na raduju za vrijeme korizme. Svojim predavanjima utiče na kršćanski život svojih zemljaka. Tako su se mnogi pod njegovim utjecajem obratili, a među njima ljudi li raznih slojeva društva. Osobito se msgr. Sheen bavi socijalnim pitanjima, a na sreću mu je briga za Crnce, koji u njemu vide svoga najjačeg i najboljeg prijatelja. Za njih je podigao milodarnu razne ustanove, sad je u akciji za jednu veliku bolnicu. Osim toga na nj se obraćaju svi oni, koji žele nrediti svoje odnose u braku, budući da je msgr. Sheen dobar psiholog i dobar znalac endorednog dušobrištva. On je ličnost, koja shvaća, da Crkva potrebuje ljude djela i zanosa, a sve to mora biti ispunjeno osobitom ljubavlju. Još se ovaj svećenik odlikuje svojom kršćanskom širokogrudnošću.

Ne ukradi! Savjest kaže: Ovo je tuđi novac, tuđe odijelo, tuđi sat. Dakle ga ne smijet ukrasti. Svaki čovjek ima svoju savjest. Kod svakoga čovjeka savjest razlikuje između dobra i zla. Svakom čovjeku njegova savjest ne odoživim snagom zapovijedi: Dobro si dužan činiti, a zla se moraš kloniti. Kad smo nešto dobro učinili, savjest nas hvata, daje nam priznanje, ona je mirna i spokojna. Kad smo pak nešto zla učinili, ona nas kara, predbacuje nam, upozoruje nas: Pazi Bog postoji, njemu ćeš odgovarati za zlo, što si ga učinio. Ako i iznakaži ljudskoj kazni, Božjoj ne ćeš iznakažiti! Savjest se može utrkati na neko vrijeme, pa izgleda, kao da ovaj ili onaj čovjek nema savjesti. Ali to ne traje dugo. Savjest se probudi, radi i uzmiruje. Zbog velikih i teških zločina može grđžiti savjesti biti i tako velika, da čovjek poludi, ili da sam sebi očuzme život.

Trčci je matin, kako spoznajemo Boga: vrhunaravna Objava, koju nam je Bog dao nekada preko patrijarha i proroka, a najposlije preko svog Sina Isusa Krista i apostola. Prvim i drugima načinom, t. j. kroz vidljiv svijet i kroz glas savjesti, mogu Boga spoznati svi ljudi. To su dva puta, s pomoću kojih svi ljudi mogu doći do spoznaje Boga. Trčci način spoznaje Boga, koji biva s pomoću vrhunaravne Objave moguć je u svoj svojoj punini samo kršćanima, jer samo kršćanstvo posjeduje ovu Objavu.

POTOMAK T. MOORA KATOLIK

Upravitelj engleske crkve A. B. Mitchell prešao je na katolicizam u svojoj 39-toj godini. Za ovo je za primerci poznati svećenik Msgr. Fulton Sheen. Novi obraćenik vrlo je ponosan, što pouzvano zna, da ima među svojim precima mučenika Tomu Moora, engleskog kancelara, kome su zbog njegova hrabrog i postojano držanja u vjerskim pitanjima odrubili glavu 1535.

POŽRTVOVNOST

U mjesecu rujnu ove godine održao je svjetski katolički savez dječvanka veliko zborovanje u Rimu. Zborovanje je prisustvovalo oko tisuću predstavnika iz 40 država. Jedna je djevojka iz Mehika prodala svoju vlastitu kućicu samo za to, da može doći na to zborovanje.

BOLESNIČKI VLAKOVI

U Italiji su nakon mnogo godina ponovno uveli vlakove za bolesnike, koji žele poći u Lurd u Francusku, da ondje od Majke Božje isprose zdravlje. Za te vlakove brine se posebna organizacija.

P O D L I S T A K

Opaki vitez i njegova bačvica

(Stara legenda)

Bilo je to u ona davna, mulna i nezgodna vremena, kad su opaki vitezi i velikaši, opijajući se svojom moći i bogatstvom, zaboravili na Boga i na dušu i svakojakim nasiljem uzgjavavali sirovaštan i nezahvalni narod, izbrisavši iz svog srca zakon vječne ljubavi, koja nalaze, da u svakom bližnjem gledamo brata svojega u Bogu.

Među takvim nasilnim bezdušnicima osobito se po zlu isticao neki spahija, kojega uslijed njegovih nedjela čitava zemlja nije drugačije ni zvala do li »Opaki vitez«. Tog zločina nije bilo, kojega on ne bi izvršio nad svojim podanicima, koje je do gola plijenio, otimaajući im do posljednjeg zrna požetog u znoju s malih njiva, do posljednjeg janjeta i pileta, tjerajući ih, da mu gladni i žedni dvorove grade ili za njega i njegove osvajacke napadje na mirne susjede kraj liju i glavama plačaju.

Stenjav je narod i do neba jaukao pod jarmom okrutnika, ali što je onđ

mogla bespomoćna raja, gola žuljavka pest protiv bića i mača? Nitko se nije usudio ni spomenuti ime Opakog viteza, osim saplom, a kamo li kuditi njegovu nepravdu. Nitko osim starog Pustinjačka, koji je živio u nekoj petini duboko u šumi, i poetu i molitvi, te je svojim životom, propovijedanjem Božje riječi, tješanjem ispačenih bijednika i čuđenim djelima, kojima im je nastojao olakšati stradanje, bio odavno stekao glas Božjeg ugodnika.

On je jedini javno kudio nedjela Opakog viteza, upozoravajući sinlika, da nađ svakom ljudskom silom postoji vječna pravda, kojoj će svaki smrtnik jednom odgovarati.

Razumije se, da Opaki vitez nije ni najmanje mario za propovijedi starog smušenjaka, kako je u grohotinu smijahu pospruditi nazivao slijedom isposnika, kad mu je netko od njegovih dočelnika, čankoliza i slugu dojavljivao Pustinja-

Baščanska ploča

Ove godine, kad slavimo tisuću i četiri stotu godišnjicu smrti sv. Benedikta, moramo se sjetiti i Baščanska ploče, koja spada među znamenite hrvatske glagoljske spomenika, natpise, i koja je od velike kulturno-povijesne važnosti. Po vremenu postanja ona je iz g. 1100., dakle iz početka dvanaestog stoljeća. Zove se baščanska prena nalazištu Baški, na otoku Krku. Na nju su upozorili domaći svećenici povjesničara Kukuljevića, a nalazila se u crkvi sv. Lutice, kad je građena i sama crkva.

Benediktinski opat Dobrovit kleše u kamen glagoljska slova, da bi za sva vremena posvjedočio pravo na zemlju, darovanu od kralja Zvonimira. Natpis nam pokazuje, da su benediktinci u to doba bili naši ljudi, jer se služe jezikom, u kome su služili službu Božju. To dokazuju i drugi spomenici. Ploča predstavlja isto tako primjer najstarije hrvatske isprave.

Na natpisu je najdragocjeniji onaj redak, u kome se prvi puta spominje hrvatsko ime. (»Zvonimir kralj hrvatski«). Prema tome prvi put se spominje hrvatsko ime na hrvatskom spomeniku sa hrvatskim oblikom kraljeva imena. Stariji su spomenici, koji spominju ime hrvatsko, pisani latinskim jezikom.

Baščanska ploča spada među one spomenike, koji bjelodano dokazuju otpornost našega življa u sjevernom dijelu Jadranskog mora protiv prekomorskog zavojevača, a ujedno ona svjedoči o nacionalnoj svijesti hrvatskih benediktinaca.

Spomenik nije samo važan dokument za opću hrvatsku povijest, on je prvorazredni spomenik za razvoj religiozne misli u Hrvatskom Primorju, koje je uvijek bilo nacionalno i odano vjeri.

Opate Dobrovita i Držahu u ovom smislu kasnije slijede veliki hrvatski pjesnici, benediktinci: Mavro Vetranović (1482.—1576.) i Ignjat Đorđić (1675.—1737.). Posljednji je napisao: »Život presvetoga Benedikta«, a ovaj je spis tiskan u Dubrovniku 1784.

Baščanska ploča danas se čuva u zgradi Jugoslavenske Akademije u Zagrebu i ne bi smjelo biti nijednoga Hrvata, koji dođe u Zagreb, a da ne pođe vidjeti taj čašni spomenik naše narodne i crkvene povijesti.

koje riječi, koje su se na njega odnosile.

Uvidjevši, da samo žigosanjem njegovih zločina ne će vratiti na pravi put tog krvoločnog vulka, a pregnuvši čvrsto, da svoje duševno staću obrani, starac nakon mnogih noći provedenih u ustrajnoj molitvi i zazivanju Božje pomoći i radmahuta, što da radi, iđde iz svoje šumske samote i uputi se ravno u brig notarnu, u kulu Opakog viteza, koja se kao jatarebovo gnjzdro dizala na samom vrhu strme litice.

Opaki vitez nemalo se iznemogao ugledavši pod svojim krovom čašnog starca digne srebrne brade i dbokih bistrih očiju, u kojima je plamtjeja neobična vatra i snaga, sileći svaku nečistu savjest, da pred tim častim plamenom obori oči.

Bilo da je već taj neobični pogled ipak barem malo pokolcbao i samog Opakog viteza, bilo da mu se toga dana nakon obline gozbe prohtjelo šale mjesto okrutnosti, Opazi vitez začudo je uljudno primio Pustinjačka i mirno, gotovo bi rekao ponizno postuđao njegove prijevake i pozive, da prekine s takvim životom i nedjelima.

A kad je starac konačno ustao, Opaki vitez, pravci se duboko potresen

Život i Crkva

NEDJELJNE MISLI

DRUGA ADVENTSKA NEDJELJA
7. prosinca 1947.

U današnjem sv. Misli, u pristupu, govori svećenik proseroanov. Izlazi iz predložaka o dolasku Gospodinovu. On će doći da spasi sve narode, a ne samo puk izraelci, i objavit će slavu Svoju na veselje srca njihova.

U molitvi mol Gospodina, da polakne naša srca, da pripravimo putove jednorodnomu Sinu Njegovu, te da mu čistim dušama dostojno služimo.

U poslanici (Rim 15, 4.—13.) uči sv. Pavao, da je Krist došao na svijet radi Židova i pogana, da im svima donese utjehu, radosni i mir. Beravio je za svoga života među Židovima, da potvrdi proroštva, koja su napisana u Starom zavjetu, kao istinita.

No nije on ipak došao samo radi Židova, jer ona ista proroštva govore i o drugim narodima. Tako na pr. Izaija govori: »Doći će potomak Jesejev, i ustati će da vlada narodima, a narodi će se u njega utjehati. Mjesto je dakle odkupitelj sviju ljudi na zemlji, a nesamo Izraela, kako su to mislili Židovi.

Pouka: Kao što je Bog otac svih ljudi, tako je Isus odkupitelj sviju. U tom pogledu ne postoje rase ni klase, nego jedan narod Božji, čiji članovi treba da se kao braća među se ljube.

Evandjelje (Mat. 11, 2.—10) pripovijeda nam, kako je Ivan Kristitelj u tamiću čuo za slavna djela Isusova. Učeniciima je bilo krivo, da Isus poče slaviti, a njihov učitelj Ivan ostaje u sjeni, pa su se potuzili na to pred Ivanom. A Ivan, da ih izliječi od zavisti, pošalje ih k Isusu, da ga pitaju: »Jesi li ti onaj, koji ima doći, ili drugoga da čekamo?« U taj čas je Isus ozdravljao mnoštvo svakojakih bolesnika. Isus im odgovori: »Idite javite Ivanu, što ste vidjeli: slijepi progledahu, hromi hodaju, gluhi čuju, gluhog čuju, mrtvi ustaju, a siromašima se propovijeda evandjelje.« I sada stane Isus da slavi veličnu Ivanovu: on je više od proroka, on je anđeo, koga je Bog poslao pred licem Sina Svojeg, da pripraviti dolazak Njegov na svijet.

Pouka: Ivan je pripravljao put Spasitelju propovijedanjem pokore i svojim primjerom. Tako je ljude pobuđivao na pokoru i popravljanje života. Pokora i popravljanje života jedini je put, koji i nas vodi Kristu, i Krista dovodi k nama.

Msrgr. Gibier, poznati versijski biskup, kad je jednog dana održao konferenciju u Orleanu, kazao je ovo: »Gospodo, vjera nema straha od znanosti, ona strahuje samo zbog vašeg neznanja!«

njegovim riječima, zapita naoko skrušeno pustinjaka, što bi morao raditi, da Bog i ljudi budu ovdas s njime zadovoljni.

»U prvom redu iskreno, potpuno i skrušeno ispovijediti sve svoje grijeh i izvršiti rado zadanu pokoru«, odgovori starac.

Da sprdnju tjera do kraja, a možda i da bez naslija usutka starca, koji je uživao tolik ugled u narodu, Opaki vitez klekne i sa zlobnim užikom počne ispovijediti starcu sve svoje grijeh, nesamo ne tajeći, nego dapače i dodavajući sve grozote, kojih se taj čas mogao sjetiti, da sveca što više zaprepašti.

No ovaj nije ni okom trenuo, i kad je Opaki vitez dovršio svoju svetogrđnu ispovijed, starac obzrlino i suznih očiju način na njim znak križa, a onda odredi vitezovu pokoru, neka ode i donese mu s bunara u dvorištu najmanju bačvicu, koju može naći u svom podrumu, punu vode.

Smijući se ispod brka, Opaki vitez side u dvorište, dađe donijeti maljušnu bačvicu i staće lijevati u nju vodu iz vedrice, kojom je vodu zagrabio. Ali ostade kao munjom ošinut. Ma koliko lijevao i nadolijevao, voda nije ulazila

LITURGIJSKI KALENDAR

NEDJELJA, 7. PROSINCA

2. Nedjelja Adventa. Posebni je misni obrazac. Uspomena je na Ambrozija, biskupa; ne moli se Slava, uzima se Vjerovanje, predslavlje je presv. Trojstva, misno odjelio ljubaviste boje. Sv. Ambrosija (t. 397.), koji se slavio ovaj dan, bio je biskup u Milanu i po njegovu se propovijedanju obratio sv. Augustin.

PONEDJELJAK, 8. PROSINCA

Zapovijedani blagdan: Bezgrješno Začćeće Bl. Dje. Marije. Majka Božja prečiste je duše od prvog časa svoga života, jer je po posebnog Božjoj odluci upoče izuzeta od istočnog grichja. Ta njezina osobina bila je izvršna podloga onoj punini milosti i kreposti, kojom je obilovala. Dogmu Bezgrješnog Začćeća B. Dje. M. proglasio je papa Pijo X. 8. XII. 1854. godine. Četiri godine ina toga, Gospa je u Lurdu oglašila sv. Bernardici svoje ime: »Ja sam Bezgrješno Začćeće.« — U Misli, koja ima vlastiti obrazac spomen je 2. nedjelje Adventa, te se mole Slava i Vjerujem, a Predslavlje je marijansko, dok je misno ruho bijele boje.

UTORAK, 9. PROSINCA

Misa je obrazac, kao na dan Bezgrješnog Začćeća, sa spomenom 2. adventske nedjelje i Duha Svetoga. Moli se Slava i Vjerujem, ruho je bijelo. Mogu se toga dana služiti i obične pokojničke Mise, kao i privatne zavjetne Mise.

SRIJEDA, 10. PROSINCA

Misa je kao i 9. prosinca samo što je drugi spomen sv. Melhiada, pape (t. 314.) U nekim se biskupijama danas slaviti spomen čudesnoga prenosa lučice sv. Obitelji sa Trstata u Loreto god. 1294. Pobožna predaja veli, da je papa

Urban V., da utješi Hrvate zbog toga gubitka, poslao godine 1367. za Trstasku crkvu onu sliku Majke Božje, koja se sada tamo štije. Ovoga se dana mogu služiti i obične pokojničke Mise, kao i privatne zavjetne Mise.

ČETVRTAK, 11. PROSINCA

Sveti Damaš, papa (t. 384 god.). Bio je vrlo učen čovjek, izvrstan latinski pjesnik, te je mučeničke grobove u rimskim katakombama ukrasio mramornim pločama, na kojima su bili uklesani njegovi natpisi. Na njegov poticaj prevo je sv. Jeronim Sveto Pismo sa hebrejskoga i grčkog jezika na latinski (Vulgata). Misni obrazac novi, t. j. onaj za sve pape, sa spomenom Bezgrješnog Začćeća i 2. adventske nedjelje, moli se Slava i Vjerujem; Predslavlje je apostolsko, misno ruho bijele boje. Može se služiti i pokojnička Misa ili bilo koja od zavjetnih.

PETAK, 12. PROSINCA

Misa kao na dan Bezgrješnog Začćeća, a može se služiti i crna i svaka druga od zavjetnih.

SUBOTA, 13. PROSINCA

Sveta Lucija, djevič i mučenica, zaštitnica za zdravlje očiju. Ubijena zbog vjere u Krista 304. godine. Veoma je cvalo njezino štovanje u starijim vijekovima, tako, da se oć starine spominje u svakoj sv. Misli u takozvanom Kanonu ili činu Mise. Njezino sveto tijelo nalazi se u Mlecima (Venecija) u crkvi sv. Jurja. — Misni je obrazac posebni sa spomenom Bezgrješnog Začćeća i 2. adventske nedjelje, moli se Slava. Radi osmine Bezgrješnog Začćeća moli se Vjerovanje, a Predslavlje je marijansko; misno ruho je mučeničko — crveno.

Pjesma o Bernardici

FRANJO WERFEL napisao je roman o Bernardici pod naslovom »Pjesma o Bernardici«. Roman je preveden gotovo na sve evropske jezike, a američko filmsko poduzeće filmovalo je roman u filmu, koji se prikazuje sa velikim uspjehom. Werfel je židov, koji je proživio velike patnje i kušnje 1941. kad je te godine Hitler izvršio najezdu u Francusku. Morao je i on bježati pred Gestapom. Nigdje se nije mogao u to vrijeme skloniti, pa je najzad poslušao savjet nekih prijatelja, da se sklope u Lurdu. Zdojčan nije znao, što bi i u Lurdu radio, a onla se zavjetovao Lurdskoj Gospi, da će je pre-slavitii jednim romanom, ako spasi koju život. Počeo je istovremeno proučavati

život Bernardice i zbilja u svibnju 1941. uspjelo mu je prebježiti u Americu zajedno sa suprugom. Werfel je ispunio svoj zavjet, napisao je roman »Pjesma o Bernardici«. Kritici smatraju, da je to njegov najbolji roman. Brojni prijevodi, a i sam film ovoga romana doživjeli su vrlo velik uspjeh.

Werfel je prije dvije godine naglo umro u Americi. U predgovoru romana Werfel je napisao ovo: »Svi oni najznačajniji događaji, koje sam opisao, dogodili su se doista.« O lurdskim čudima kaže: »Za one, koji vjeruju u Boga nije potrebno nikakvo dokazivanje, a za one, koji ne vjeruju u Boga, nije moguće nikakvo dokazivanje.«

u bačvicu! Ni jedna jedina kap nije prodrla unutra, ma da je već nekoliko vedrica izlilo na nju. Srdžba spopadne Opakog vitez, izletji iz kule, side trkom u dolinu, zagazi u rijeku, uroni bačvicu čitavu pod vodu, ječam, dva, bezbroj puta, ali sve uzalud: nutrina bačvice ostade potpuno suha!

Izvan sebe od nemoćna bijesa Opaki vitez kao da je pomahnitao. Mjesto da se vrati u kulu, jurneo je dalje cestom, tražeći na sve strane vodu, i gdjeogod je ugledao potok, baru, jezero, rijeku ili česmu, kao bjesomutan se obarao na njih i pokušavao, da napuni svoju bačvicu, ali uvijek s jednakim neuspjehom!

Vrijeme je prolazilo, dan, mjeseci i godine oćmical, krajevci i zemlje redali se jedni za drugima, a Opaki vitez, poderan, prijav, žalostan i umoran, jurio je neprestano dalje i dalje, tražeći vodu, koja će ući u njegovu bačvicu i time mu pružiti dokaz, da je sve to bila neka varka ili sljeparija, kojoj je konačno stao na kraj.

Ali takva se voda nije nalazila, i u duši Opakog vitez počese konačno erđžba, obolost i mržnja ustupati mjesto drugim nekim, dosadna nepoznatim osjećajima.

Na svom lutanju počeo je promatrati konačno ljude ne više sa sedla svojeg vilovitog konja niti s krmišta svoje gorde kule na pećini, nego izbliza, gažeći s njima prašinu i kamenje istih trudnih staja, dječeti s njima osuđan kruh i tvrd ležaj, strepeći s njima, ovaoko neugledan i nepoznat, istim strahom kao i oni, kad su razni tirani i njihovi plaćenici navajljivali na uboge i bespomoćne... Mnogo je toga vidio, sruvatio i poželio, o čemu nekada u svojem krunu srca nije ni slutio.

I kajanje, teško, iskreno kajanje, od kojega mu se duša grčila, obuze Opakog vitez...
A jedna suza, čista kao kristal, otkine se s njegova oka i kane na bačvicu, oć koje se nikada nije dijelilo...

U taj čas bačvicu, koju sva jezera i rijeke nisu uspele napuniti, ispunila se do vrha vodom bistrom kao s planinskog izvora...

A umirući vitez, kao da je u daljnji ugledao u svijetlu oblaku blago lice starog Pustinjaka i njegove svijetle oči, iz kojih je strujao prema njemu Mir, koji još nikad ne bijaše osjetio, a koji nikada više ništa ne će pomutiti...

Jedna mala knjiga

Glasoviti govornik i obraćenik Raymond Brucher u jednom svom govoru nazvanom: »Parabola o ljudskom rodu«, vrlo živo prikazuje prikladnost crkvene nauke za sve ljude, sve zemlje i sva vremena. Evo jednog izvarka iz toga govora:

»U to vrijeme čitav rod ljudski, onaj koji je bio, koji jest i koji će biti, stasao je na jednoj ogromnoj ravnici. I tamo je sakupio sve filozofe, sadašnje, prošle i buduće.

I rod ljudski ovako je progovorio filozofima: — Čitao sam sva vaša djela. Da, svali i moram reći, da sam se strašno nasadivao. Još zjevem od toga...

Čitao sam sva vaša djela. I pošto sam ih čitao i pročitao, našao sam u njima crnu i strašnu tamu. Manje znam nego prije.

Sazvao sam vas dakle da vam postavim novi veliki problem, koji me uznemiruje, i stoga upravljam na vas tri pitanja:

Želim imati jednu knjigu, jednu malu knjigu od 10 ili 20 stranica, koja bi sadržavala sve istine u jednoj temeljitoj i posve jasnoj formi; jednu malu knjigu, koja bi se mogla staviti u džep, i da ne stoji više od 10 para; jednu malu knjigu, koja bi bila na dohvataj jednako misliocu, pjesniku, kao i onom praprostom mnoštvu, koje živi jedino praktičkim životom. Takva neka bude knjiga i takva je zadaća, koju ja želim.

Filozofi se zaprepasteno pogledaše... a većina je ostala po strani i pomalo čestala.

Rod ljudski nastavi: — Neću samo jednu malu knjgu, koja bi sadržavala sve istine na deset stranica... već želim, da netko jednoga dana dođe i da mi dade primjer svih kreposti, koje ući ova mala knjiga. Želim da bi ovaj primjer mogao lako vječiti maži žema, dječete... Možete li mi dati knjgu? Možete li mi dati primjer?

Već je nestalo te četvrtine filozofa, a rod ljudski, koji je to razumio, počeo se žalostiti u svom srcu.

— To nije sve, još nastavi. Ne treba mi samo jedna zadaća; ne treba mi samo jedan besmrtni primjer; već tražim jednu besmrtnu ustanovu, koja bi jamčila i oćvijekovčela zadaću i da oni tako vječno žive.

Kad je rod ljudski završio ove riječi, bacil pogled na filozofe. Zastraseni svi su se udaljili.

Tada ljudski rod, siromašni ljudski rod, počne govoriti plakati: I gotovo izgubljen u svojoj žalosti; nenadano opazi, neznan u kojem kutu, priliku čovjeka, obučena u radnu haljinu, koji je na svojim ramenaima nosio neakurovno, veliki komad drveta, koji je bio sav u krvi. Mi bismo ga nazvali kriz-žem. I plave Čovjekove, koje bile su krvave. Krv mu je padala na oči, Krv mu je tekla u velikim kapljama po glavom tijelu. A on je tako slatko gledao siromašni rod ljudski, tako slatko, tako slatko!

Zatim se vrlo polagano i dostojanstveno približavao! I sao je noseći ogromno drvo. A govorio je glasom toli nježnim, toli nježnim: »Ti želiš istinu? Ja te je nosim!«

»Ti želiš jednu malu knjigu, koja bi na 10 stranica sadržavala svaku istinu, a koju bi svako razumio. Drži, uzmi ovu malu knjgu! — A na prvog stranici Rod ljudski pročitao: »Katkizma.« Čovjek nastavi: »Ti nisi tražio samo jednu zadaću, već sivi primjer. Evo, pogledaj men! Ja sam tvoj Bog, koji je postao Čovjekom, da ti dadem vječni primjer, i da te privedem u blaženstvo.

Na koncu tražio su ustanovu. Drži Uzmi je: Evo Crkve!«

I Rod ljudski padne na koljena i pokloni se Isusu Kristu...

KATOLIČKO SVEUČILISTE U KINI

Katolici u Kini imaju tri svoja posebna katolička sveučilišta, kojima država priznaje pravo javnosti. Katoličke visoke škole postoje u Tiencinu, zatim u Sanghaju (ovu visoku školu vode o. Isusovci) i u Pekingu (ovu vode o. d. Benediktinci).

ZA KATOLIČKO SVEUČILISTE U WASHINGTONU

sakupili su god. 1946. američki katolici svotu od 950.000 dolara.

NACIONALNI KONGRES U ČAST SVETE TEREZIJE OD DIJETETA ISUSA

održan je u tjednu između 21. i 28. rujna ove godine u Parizu. Tokom toga tjedna u Parizu je stiglo veliko mnoštvo učesnika iz svih krajeva Francuske, a bilo je učesnika i iz inozemstva.

Svečanosti su otvorene u katedrali Notre-Dame, pa je tom prilikom kanonik Thellier de Fouchville održao zaslanu propovijed skupljenom mnoštvu. Iza toga su sjedile ostale teške kongresa, od kojih treba spomenuti veliki govor, što ga je kongresistima održao u dvoran poznate palače Chaillot o. Guisard i predavanje »Sadašnja vrijednost Terezijine svetosti«, što ga je održao o. Messier.

Posebne liturgijske svečanosti u čast svete Terezije održane su u crkvama Notre-Dame des Victoires, u crkvi svete Ane i svetoga Ivana Kristijela.

Tako se eto i Pariz, glavni grad domovine svete Terezije očudio ovom dragom svetici, koju toliko štije i ostali katolički svijet.

Pedeset-godišnjica sv. Terezije iz Lisieux svečano je proslavljena i u Parizu. Tih je dana prikazana i jedna vrlo uspjela koreografija krestosi svetice, igrana u stilu sredovječnih pučkih crkvenih prikazivanja. U predstavi su sudjelovali preko dvije stotine odabranih glumaca, a samu predstavu je režirao francuski kazališni stručnjak Henri Brochet, koji već preko dvadeset pet godina radi na obnavljanju pučkog kazališta, kakvo je ono bilo u 14. i 15. stoljeću u Francuskoj.

SVETČANOSTI MJESECA U FRANCUSKOJ

U La Bastiol (Francuska) održao se prošlog listopada tako zvani »svečenički mjesec«, na kojemu su prisustvovali delegati iz cijele Francuske. Ti se sastanci održavaju svakog mjeseca i predstavljaju za francuske katolike sintezu njihovih idejnih i vjerskih pogleda. Na sastanku su prisustvovali poznati pisci o. Lubac i kardinal Saliege.

SVETČANOST U NITRI

Staroslavna Nitra u Slovačkoj bila je na t. adgan Velike Gospe o. g. svjedo kao uzvišene Marijanske svečanosti. Sa svih strana donirile u taj stari grad vjernici iz svih krajeva Slovačke, da pozdrave Kraljicu neba, te da joj odaju čast, ljubav i odanost. U predvečerje svetkovine razvila se ogromna procesija k. lurdskoj špilji, gdje je obavljena vjernička. Noć se proćubila u molitvama, pjevanju i razmatranju. Svećenici su ispovijedali cijelu noć. U jutro u 6 sati bila je sv. Misa, pod kojom se dijelila sv. Pričest. Sv. Pričest su dijelila tri svećenika nekoliko sati. U 10 sati bila je svečana služba Božja, kojoj je pribavilo barem 40.000 ljudi iz nitranske doline i daljnjih krajeva. I ova je svečanost pokazala, da u slovačkom katoličkom puku živi vruća Marijanska pobožnost, koju su u stca njihovih preda usadili vjerovjesnici sv. Cirila i Metodije

(Kat. Noviny, Bratislava 1947. br. 35)

POSVETA KATEDRALE U MESINI

Ovih dana obavila se posveta popravljene katedrale u Mesini na Siciliji. Crkva je u vrijeme rata strašala od zračnih napadaja, pa je trebala velikih popravaka. Mesinska katedrala potječe iz doba Normana. Graditi se počela g. 1098. Duga je 93 metra. U 17. i u 19. stoljeću je popravljena. Prigodom posvećte govorio je Papa Pij XII. mesincinom puku preko radija iz Castel Gandolfo. U svom govoru naglasio je, da se trajni mir u svijetu može postići samo na podlozi pravde. Papa je pozvao katolike, neka se mole Majci Božjoj, da čovječanstvu ispriši spoznaju, da se najveća dobra, među koja spada i pravi mir, ne mogu postići drukčije nego samo pravdom i ljubavlju. Papa je istaknuo, da se pravi mir u svijetu ne može polučiti nego samo ostvarenjem nauke Onoga, koji je Knez

Bog traži, da čovjek bude veselo i ja mu u tome želim pomoći.

(Cherstone)

Iz katoličkog svijeta

Crkva i nacional-socijalizam

Poznata katolička nakladna kuća Herder u Beču nastavila je svojim radom. U najnovije vrijeme je izdala tri knjige pod naslovom: »Kršćanska Njemačka 1938—1945.«

Prvi je svezak knjiga dr. Simona Hirta »Mit brennender Sorge — Gorucom brigom«, a sadrži enciklično pismo pape Pija XI. od 14. ožujka 1937. U ovom je encikliki sv. Otac papa Pijo XII. osudio krivu nacional-socijalističku nauku. Ova se papina okružnica u njemačkim crkvama čitala samo jedamput. U prvom je svesku ove zbirke pričineno i dopisivanje njemačke vlade s kardinalom Bertramom iz Breslau i tadašnjim državnim tajnikom sv. Oca kardinalom Pacelli-om.

Drugi svezak: »Zuguns und Kampf des deutschen Episkopats — Svjedočanstvo i borba njemačkih biskupa« s uvodom, koji je napisao dr. Hofmann, do nosi poslanice njemačkih biskupa od 1935. do 1943. godine. U ovom se svesku nalaze i predstave njemačkih biskupa vjela u kojima se vidi jasan i odlučan nastup njemačkih biskupa protiv nacional-socijalističkog terora prema katolicima u Njemačkoj.

Drugi svezak: »Zuguns und Kampf des deutschen Episkopats — Svjedočanstvo i borba njemačkih biskupa« s uvodom, koji je napisao dr. Hofmann, do nosi poslanice njemačkih biskupa od 1935. do 1943. godine. U ovom se svesku nalaze i predstave njemačkih biskupa vjela u kojima se vidi jasan i odlučan nastup njemačkih biskupa protiv nacional-socijalističkog terora prema katolicima u Njemačkoj.

„LA CROIX“ o kinematografskim festivalima

Francuski katolički tjednik »La Croix« nedavno se osvrnuo na održane kinematografske festivale u Veneciji i Cannesu (Francuska), na kojima su sve svjetske nacije sudjelovale sa svojim najboljim filmovima. List »La Croix« se pita, kakav je sadržaj prikazanih filmova, i kako se ovaj odnosi prema kršćanskom moralu. Donoseći opsežni osvrt na sve prikazane filmove, list zaključuje, da se u dvije trećine tih filmova izražava uhojstvo, samoubojstvo, neka nasilna smrt ili pak preljub. Naravno, to obiluje u takvim scenama francuski film »Stvorili su iz me bježenca«, u kojemu je obradeno ništa manje nego pet uhojstva. No i u drugim filmovima američke, francuske, švicarske i engleske produkcije čini se, da ovaj »kult brutalnih prizora« prevladava nad cinim ostalim.

Drugi svezak: »Zuguns und Kampf des deutschen Episkopats — Svjedočanstvo i borba njemačkih biskupa« s uvodom, koji je napisao dr. Hofmann, do nosi poslanice njemačkih biskupa od 1935. do 1943. godine. U ovom se svesku nalaze i predstave njemačkih biskupa vjela u kojima se vidi jasan i odlučan nastup njemačkih biskupa protiv nacional-socijalističkog terora prema katolicima u Njemačkoj.

Treći svezak nosi naslov: »Bischof Graf von Galen spricht — Biskup grof von Galen govori«. Ovaj je svezak posvećen gozovom pok. kardinalu von Galenu, biskupu u Münster-u. Ovaj je borac protiv nacional-socijalizma u svojim govorima snažno istupao protiv nepravda hitlerovskog režima i branio prava katolika. Radi svog odušudnog nastupanja nazvan je »Münsterkim lakom«. Njegov je geslo bilo: »Nec laudibus, nec timore« (Niti sa hvalom, niti sa strahom).

List se pita, kako vodi ovakva kinematografija. I piše: »Za normalnog gledaoca ovakvi prizori mogu biti i zanimljivi, više ili manje, već prema nadarenosti pojedinog režisera. No tko je od nas potpuno normalan? Koliko ih ima među nama koji nisu pretrpjeli barem neku povredu živčanog sustava, a da ne govorimo o onima, koji su bili mučeni od Gestaposa, u koncentracijskim logorima, u zarobljeništvu, pod bombardiranjem i pred strahotama modernog rata? Čini nam se — zaključuje ovaj list u svom osvrtu na modernu poslijeratnu produkciju, — da je zločin služiti se sugestivnom moći filmskog platna, da bismo povećali već i onako oslabljeni živčani sustav svih nas predstavama ovakve vrste.«

Što nas uče broike?

Katolička revija »America« donijela je u svom broju od kolovoza o. g. jednu opsežnu studiju, u kojoj se dopisnik ove revije H. Gardiner pozabavlja pitanjem porasta, odnosno izumiranja stanovništva u Evropi. Poznata je naime činjenica, da neki narodi u Evropi izumiru, a da drugi sve više rastu. Ta činjenica nije daleko važna samo sa političkog i socijalnog stanovišta, nego i kulturnog i moralnog stanovništva. Neće biti neznamljivo, ako se stoga podsetimo na neke od ovih činjenica u neke brojke, koje govore same za sebe.

Luzemci nepredane okolnosti rata i tomu slične neretke i nesreće, stanovništvo Jugoslavije porasti će u 1960. god. da 18,5 milijuna ljudi (prema 15,2 milijuna u god. 1940.). Broj stanovništva slavenskih zemalja porast će također osjetljivo. Tako će Poljska u istoj godini imati 40 milijuna (prema 35 u 1940.), Sovjetska Rusija 230 prema 174 u 1940. Bugarska 7 milijuna prema 6,3. Od ostalih evropskih naroda jedino će Italija osjetljivo porasti (od 44 milijuna na 49), dok će Njemačka i Skandinavске države ostati po prilici na istom. Izumire naprotiv Engleska, Francuska i Belgija. Engleska će i Francuska spasti u 1960. na 39 milijuna, a 1970. na 37 milijuna, svaka.

Stanovništvo Evrope porasti će do god. 1960. od 400 milijuna na 421, ali će zato opet pasti na 417 milijuna u 1970. god. Slavenske će zemlje brojiti 1960. god. zajedno 310 milijuna s nešto više od tri četvrtine, a u 1970. s oko četiri petine od cjelokupnog stanovništva Evrope!

mir. Davši mesinskom pučanstvu blagoslov prisustvo je sv. Otac prekidao, smješten u svojoj radnoj sobi, na je rasvijetlilo svijetla oko kipa Majke Božje, koja stoji u mesinskom zaljevu, kako je to god. 1935. učinio njegov predasnik papa Pijo XI.

(Kat. Noviny, Bratislava br. 35)

RAZVITAK KATOLICIZMA U EGIPTU

Katolici u Egiptu, iako je zasad njihov broj ograničen, on ne premašuje 2% od cjelokupnog stanovništva, sve više rastu i sve više sudjeluju u javnom životu Egipta. Uz brojne bolnice, kojima upravljaju gestre, misijskih središta, zakloništa i domova za uhožne, egipatski katolici uzdržavaju u sjevernom i najistomrašnjem dijelu Egipta 105 škola s oko 10.000 učenika.

Egipatski se katolici zauzimaju i za nacionalne interese svoje domovine. Vjernici su tako n. pr. molili u crkvama za uspjeh egipatske misije pri Ujedinjenim narodima, kada je ova u ime svoje vlade tražila povlačenje britanskog trupa iz zemlje. Nedavno je isusovac P. Ayrut ustao na obranu egipat-

skih seljaka, takozvanih felaha, koji žive u najblijednijim materijalnim prilikama, te su napušteni od svih.

U listopadu ove godine egipatska je vlada uspostavila redovite diplomatske odnose sa Svetom Stolicom.

POSMRTNA POČAST DVOJICI DOMINIKANACA U PARIZU

U prisustvu građanskih i vojnih vlasti otkriven je 24. rujna ove godine na samostanu o. o. Dominikanaca Svetoga Jakova u Parizu p. smrtna ploča u spomen dvojeci Dominikanaca, koji su u prolomu ratu dali svoj život za domovinu.

Oboljio je uhapsio Gestapo 25. studenoga 1941. Pokojni o. Guihaire suđen je na smrt i strijeljan u ožujku 1943., a pokojni o. Chenault umro je u koncentracijskom logoru od pretrpljenih muka i tjelesnoga iscrpljenja.

Toj svečanosti prisustvovali je veliki broj pobožnih vjernika, koji su time pokazali, da cijene žrtvu ovih redovnika, koji su dali život za domovinu u njezinu slobodu.

MISIJE

CRNAČKI SVEČENICI

U engleskim afričkim kolonijama ima 2.214.000 katolika. Među tim katolicima djeluje mnogo svećenika-bjelaca, misionara, koje je ljubav prema Kristu i neumrlim dušama odvela na težak i samoprijegoran misijski rad. Ali u istim ovim kolonijama djeluje već i mnogo svećenika-crncaka. Crkva, koja ne pravi nikakove razlike u pogledu rase, nastoji, da među urođenicima čjevlju njihovih vlastiti sinovi, kao svećenici. Sada u spomenutim kolonijama djeluje 232 svećenika-crncaka i 2750 sestara-urođenica.

IRCI ZA MISIJE

Irska šalje godišnje oko 100 svećenika u misije. Vjernici na razne načine podupiru mlade svećeničke kandidate. Tako na pr. u Dublinu (glavni grad Irske) postoji društvo trgovačkih namještene sa oko 3.500 članova koje iz svojih sredstava uzdržava 28 siromašnih bogoslova, koji se spremaju za misije. Divan primjer pravog shvaćanja kršćanskog apostolata.

LATINSKI JEZIK U SJEMENISTU

U sjemenistu grada Salisbury, u Južnoj Africi, pitomci sa sinovi raznih naroda, prave tome i govore različite jezike. Uprava je sjemeništa zato odredila, da bi najbolje bilo, da se kao jezik za razgovor uzme latinski jezik. Na tom jeziku ne razgovaraju samo učenici, nego i profesori drže svoja predavanja.

ZRAKOPLOVOM PO SVETČANICA

U Mongu (Južna Afrika) ima 27 katolika, koji su jednom platili 5000 franka za putovanje avionom svećeniku, koji je došao k njima služiti sv. Misu. Nije li ovo krasan primjer katoličke svjesti? A kod nas se često događa, da je crkva i sv. Misa sasvim blizu, ali nam je teško žrtvovati samo pola sata, da izvršimo svoju katoličku dužnost.

POLUOTOK NAZVAN IMENOM ISUSOVCA

Kanadska vlada nazvala je jedan poluotok u državi Quebec imenom isusovca o. Ivana Delagosa, koji je profesor na sveučilištu »Loyola«, koje su 1807. osnovali isusovci, a zaslužan je za poovjetje američkih naseljenika. O ovom pitanju napisao je preko četrdeset knjiga, koje se vrlo cijene u znanstvenom svijetu.

IZ JUŽNE AFRIKE

piše slovenska misionarka uršulinka M. Kšaverija Lesjak, studena 1946. sa misijske stanice Sv. Patrika u Transvalu: »Na praznik Krista Kralja imali smo veselo lijep kongres za svu katoličku omladinu transvalske biskupije. Kongres se je održavao u velikom parku u Johannesburgu gdje se skupilo 5000 djece. Dosad su uzimali učesća na takvim kongresima samo europska djece, ova su godine bili prvi puta zastupljeni pripadnici svih naroda, bez obzira na jezik i jezik. Svetu misu je služio novomenovani nuncij za Južnu Afriku. Bio je divan prizor kad su lepršali barjaci mnogobrojnih škola, a djeca su sa muzikom na čelu koraćala prema oltaru. Divila sam se ponašanju crnaca koji po prirodi ne mogu nikada štjetiti. Za čitavo vrijeme usprkos tolikoj masi naroda nije se čula ni jedna riječ, čak ni poluglasna. — Mjeseca rujna primili smo 29 djece u Marijino društvo za djece. Većina od njih su uzorna. Članice ženskog Marijinog društva imaju svoj poseban podne zajedničke molitve u crkvi koje traju dva sata. — Drugog srpnja bio je prvi crnac u Transvalu za redom za svećenika. Učio je pomoću priloga dobrih ljudi. (Blagovest)

IZ UREDNIŠTVA:

Molimo sve naše suradnike, da nam za božićni broj pošalju čim prije svoju suradnju. Božićni će broj izći u povećanom opsegu.